

Jagriti Vihara

– centrum för byutveckling i nordöstra Indien

JAGRITI VIHARA

– centrum för byutveckling i nordöstra Indien

Omslag: Skolhuset på Jagriti Vihara

Jagriti Vihara, ord på hindi som kan tolkas *Platsen där man vaknar upp och blir medveten*.

Innehåll

Inledning	4
Karta över Jagriti Vihara	5
Förutsättningar vid starten	6
En bild från Dumaro	11
Ursprungsfolkens livsvillkor	12
Utbildningar under åren som gått	14
Människorna på Jagriti Vihara	20
Byutveckling genom åren	22
Jaya – initiativtagaren	26
Några eldsjälar som bidragit till utvecklingen	29
Sammanfattning och tankar framåt	33
Idéprogram för Jagriti Viharas Vänner	35

Inledning

Jagriti Vihara är ett utvecklingscenter i delstaten Jharkhand i nordöstra Indien. Det har funnits i 45 år, är skapat av indier och har på olika sätt fungerat som en kraftkälla och inspiration för människor som bor i byarna i trakten. De tillhör ursprungsfolken och har en låg ställning i det indiska samhället, drabbade av fattigdom och exploatering.

Jagriti Vihara är ord på hindi som betyder platsen där man vaknar upp och blir medveten. Målsättningen för centret framgår av den gängse beskrivningen: Centre of Education for Social Awakening and Rural Reconstruction.

Det handlar alltså om att lokalt stödja människors strävan att skapa ett mer rättvist och jämställt sam-

hälle. Att ordna möjlighet till skolgång har varit en huvuduppgift. Även att stärka flickors och kvinnors ställning.

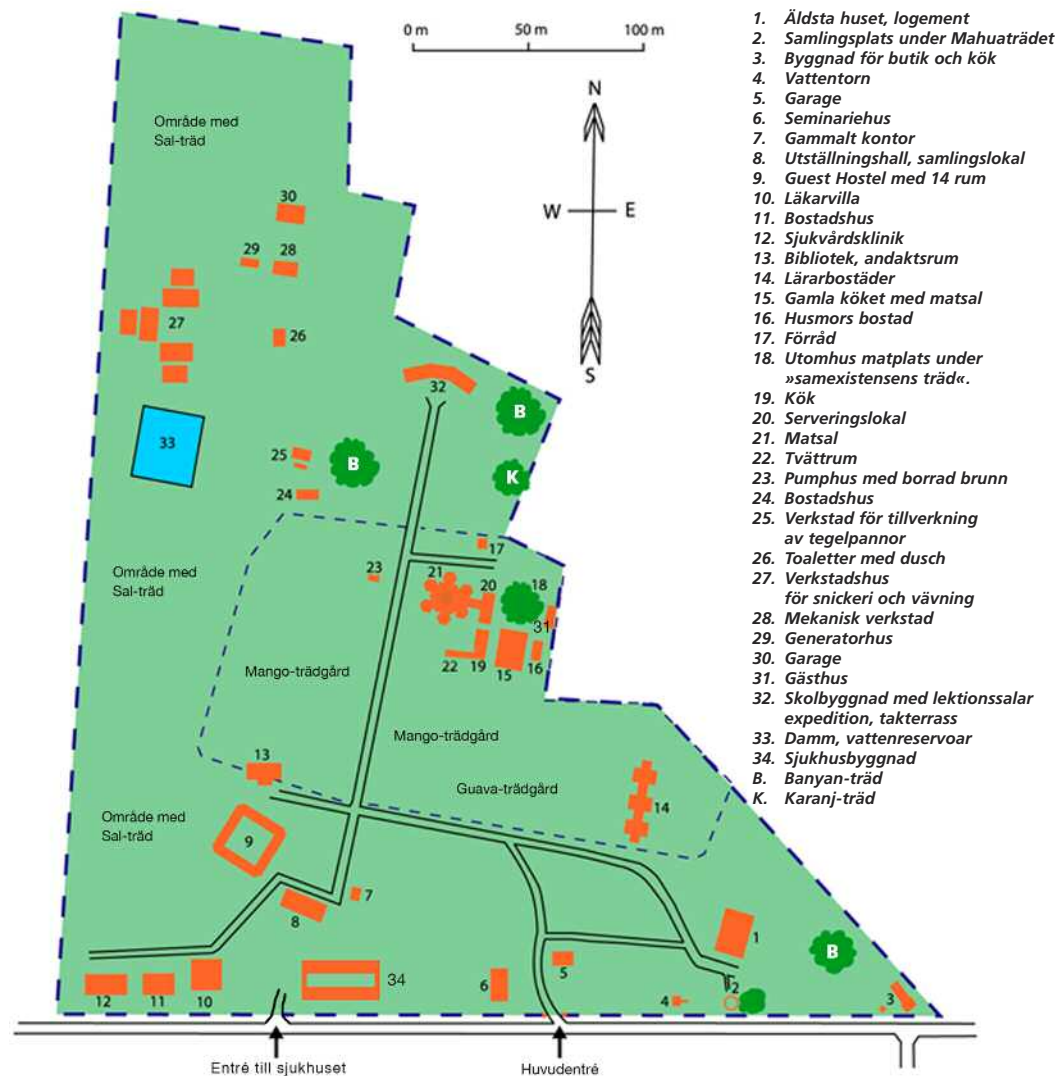
Hur det här centret skapades, vad det arbetar med och hur vi i den svenska vänföreningen JVV, Jagriti Viharas Vänner, kan bidra, framgår av de följande kapitlen.

Den förra informationskriften, Jagriti Vihara – ett centrum för förändring, 2003 reviderad 2013, hade Ola Friholt som författare. Här har vi använt några avsnitt ur denna skrift. I övrigt har Inger Dejke, mångårig ledamot av JVV-styrelsen, tecknat Jagriti Viharas utveckling genom åren.

April 2018

Per Nordqvist, ordförande

Karta över Jagriti Vihara

Kartan är ursprungligen ritad av Jussi Keinänen 1984/85, reviderad av Olof Meurling 1991 samt av Inger och Anders Dejke 2002 och 2013.

Förutsättningar vid starten

Den som vill arbeta för de förtrycktas frigörelse i Bihar och i den år 2000 inrättade delstaten Jharkhand har en svår uppgift. Med ryktesspridning, hot och påtryckningar och ibland även skadegörelse har lokala makthavare försökt slå in kilar och göra vän till fiende, åtminstone tillfälligt.

I Chotanagpur, den skogklädda högplatån i Jharkhand, bor ursprungsfolk. På hindi kallas de adivasi. Några av dessa folk är Oráon, Múnda och Santal. Det sistnämnda folket blev tidigt föremål för kristen mission, vilket ibland ökade deras utsikter i samhället. En social rörelse utgående från Oráonfolket heter Tána Bhágat. Dess budskap är sanning, ickevåld, självuppooffring och enkelhet, något som starkt tilltalade folkgruppen. Rörelsen fick många anhängare, till exempel av kravet på nykterhet och vegetarism, men fixerades efterhand vid orimliga renhetskrav och förlorade sin kraft. Men den efterlämnade ett bestående arv av humanism i samhället.

En känd förkämpe för Múnda-folket är Birsá Munda, som i slutet

Frihetshjälten Birsá Munda firas 15 november varje år i byn Birsanagar.

av 1800-talet ledde ett uppror för frihet från det koloniala förtrycket. Han avrättades av engelsmännen endast 24 år gammal. Men hans mod och frihetspatos utgör ännu en viktig förebild.

Ungdomarna i Jagriti Viharas första skola kom från Múnda, Oráon och dess Tána Bhágat rörelse. Deras kultur och livsstil har aldrig omfattat något skolväsende. De har lärt av föräldrarna och naturen i arbete och lek. Men det framväxande och ofta hotfulla moderna Indien kräver andra, nya färdigheter.

Det är i denna miljö som byfolkshögskolan Jagriti Vihara började verka 1973. I området ligger den lilla kol- och cementindustristaden Khelari, som utgör ett skräckexempel på hänsynslös exploatering av

människor och natur. Gator och torg är täckta av svart kolspill och luften från cementfabriken sprider en dimma av sot och damm. Någon halvmil bort, vid järnvägslinjen från Kolkata till New Delhi, ligger McCluskieganj, den lilla tätorten, präglad av det brittiska och tidigare känd för sin rena luft och vackra natur.

På gångavstånd därifrån ligger Jagriti Vihara vid byn Jobhiya med dess befolkning av ursprungsfolk. Där tog läraren och Gandhilärjungen S. Upadhyay (»Jaya«) sina första kontakter med byborna. Han kom ursprungligen från en fattig, högstastig miljö, men liksom Gandhi tog han avstånd från social ojämlikhet. Från en vistelse vid norska och svenska folkhögskolor

hade han också med sig Grundtvigs idéer för vuxenundervisning och folkbildning. Han började med att undervisa eller snarare samtala med byungdomar under ett stort banyanträd, efter en tid sittande på en liten betongplattform som byggts runt trädets fot.

Detta var början till byfolkshögskolan Jagriti Vihara. Med elevernas hjälp och samarbete byggdes det första stora skolhuset av tegel, imiterande de lokala husens

Någon mil från Jagriti Vihara ligger staden Khelari, höjd i koldamm från det närliggande, våldiga dagbrottet av kol.

Sangita i skuggan av banyanträdet, den första »skolsalen«.

traditionella form av en rektangulär kärna med sadeltak av tegel, till vars långsidor och ibland någon kortsida läggs tillbyggen med snedtak av tegel utgående tätt under det centrala taket.

Det praktfulla nybygget blev bybornas första stora stolthet. Och de planterade blommande buskar och träd omkring huset.

I det skedet var grannbyn Lapras störste jordägare mycket vänligt stämd. Han ville spela en roll i den utveckling han anade. Lapra, lokalt namn för det brittiskt klingande McCluskieganj. Men godsägarnéren gick inte ihop med de Gandhiinspirerade syftena att stärka bybarnens och bybornas själv-

känsla och sociala strävanden. Jordägaren var högkastig hindu och snarast en bakåtriktad kraft. Han förvandlades snart till Jagriti Viharas förstuckne motståndare och spred länge illasinnade rykten via telefon och brev. I dag vet alla var de har Jagriti Vihara.

En del av byarnas befolkningar är fattiga lågkasthinduer. De står utanför huvudsystemet med dess fyra kaster, »varnas«, men de har ändå en kastbestämd yrkesgruppstillhörighet, »jati«, alltså med ena foten i kastsystemet. Deras sociala ställning är mycket låg. De är till och med oberörbara, liksom deras hus, mat och tillhörigheter, ja allt de rört vid. För en troende högkasthindu

Typiska byggnader i Dumaro. Den här arkitekturen med de speciella takkonstruktionerna har utgjort inspirationskälla för flera av byggnaderna på Jagriti Vihara.

ger detta en möjlighet att förtrycka de lågkastiga och utnyttja dem ekonomiskt. Inte underligt att så många högkasthinduer är »troende«.

I stark kontrast till detta står Jayas och Jagriti Viharas aktiva utmaning och motstånd mot att kastsystemet används för att vinna fördelar och utöva makt. Liksom Gandhi går de före som ett levande exempel på den rättvisa och jämlikhet de eftersträvar helt i enlighet med Indiens konstitution.

Jagriti Vihara byggdes länge upp som en bas med många verksamheter samlade på ett ställe. Det blev skolor på låg- och mellanstadiet, hälsovård, väveri, tegeltill-

verkning, fruktträdgård med mango och guava med mera. Kulturprogram, seminarier och konferenser organiserades och genomfördes där. Indiska och utländska gäster inhystes och informerades.

I likhet med de flesta sociala projekt i Indien brottas Jagriti Vihara med problemet hur man ska bli oberoende av utländska stödare och bli något så när självförsörjande. Den stora fruktträdgården anlades i slutet av 1980-talet med sina hundratal mango- och guavaträd, liksom amla och en hel skala av andra träd. Därtill ekonomiskt bärkraftiga rader av teakträd. På några år blev området en grönskande park.

Det visade sig snart att frukten från denna trädgård inte kunde ge inkomster som till närmelsevis kunde betala projektutgifterna. Istället tilläts skolbarnen att ta med sig mogen frukt hem. Frukten blev uppäten eller såld på marknaden som ett litet tillskott till de enskilda byfamiljernas kontantinkomster.

Det förblir en illusion att sådana sociala projekt skulle kunna betalas med intjänade pengar. Vinsten skulle i så fall behöva pressas ut ur dem som arbetar, genom underbetalning, just som vanligen sker.

Men detta hör ju till de orättvisor det sociala projektet vill avskaffa. Alltså uteslutet. Senare har dock blygsamma skolvgifter tagits ut för de skolor utanför centret, för vilka Jagriti Vihara övertagit ansvaret, sedan dess tidigare förvaltare dragit sig tillbaka. Inför alternativet att dessa skolor stängdes övertog Jagriti Vihara driften. Verklighetens akuta krav formar alltså delvis verksamheten. Så var det ju också tänkt från början.

Ola Friholt

Frukträdgården, som planterades på 1980-talet, har nu vuxit upp och Jagriti Vihara är en grönskande oas. Många besökare från huvudstaden Ranchi och andra samhällen kommer gärna för att andas in den friska luften.

Krukmakarens hustru. Foto av Ove Gustafsson från ett besök i Dumaro 2010.

En bild från Dumaro

Motivet är från en by i närheten av Jagriti Vihara, cirka 5 km bort. Det var en av de fattigaste och mest eftersatta byarna med adivasi, ursprungsfolk. Där har Jagriti Vihara satsat mycket på att få goda kontakter, informera om människornas rättigheter, hjälpa och stödja på olika sätt. Nu finns brunnar med rent dricksvatten. Alla barn går i skolan. En stor nybyggd skola har delstaten Jharkhand bekostat, sedan Jagriti Vihara gång på gång påpekat statens skyldigheter att hålla skola i byarna. Där finns flera självhjälpsgrupper för kvinnor.

Folket i byn har grävt stora dammar för hand för att ta vara på

monsunregnet. Anläggningar för bevattning gör att man nu kan få ända upp till tre skördar om året. Fäderna måste inte lämna byn för att söka arbete på annat håll. Familjerna kan hållas ihop. Maten är mer näringsrik, eftersom de nu kan odla grönsaker efter risskörden. Sist kan man så vete.

Detta har inneburit en mycket märkbart ökad levnadsstandard i byn Dumaro. Flera män är krukmakare. En av dem arbetar på den här gårdsplanen. De små diwali-skålarna av lera står i rader i väntan på försäljning inför den stora ljusfesten Diwali på hösten. Utanför grinden syns odlingarna gröna och friska.

Ursprungsfolkens livsvillkor

I nom ramen för regeringens skogsplanteringsprogram anlade Jagriti Vihara plantskolor och nådde därmed ut i byarna. 10 000-tals plantor, mest fruktträd, spreds till byarna varje år. Man genomförde regeringsstödda kampanjer för brunnsgrävning. Totalt grävdes 300 brunnar för fattiga småbönder.

I miljöcentret på Jagriti Vihara kan kortkurser hållas för bybor, till exempel för ökad kunskap om vattenhushållning.

Så småningom har alltmer av det dagliga arbetet flyttats ut från centret. Insatserna följde symptomen. Man kunde börja var som helst i detta hav av omedelbart kända behov. Men efterhand ställdes frågor om ett samlat grepp. Hur ser samhället ut? Vem styr och i vems intresse?

Ursprungsfolken är de generellt mest utsatta. Det omgivande hinduiska och muslimska samhället med sina sofistikerade kulturer, rangordningar och maktcentra tenderar att se ner på ursprungsfolkens kultur, Sáarna. Den bygger inte på gudar, heliga skrifter, kyrkor, präster och utarbetade ritualer och är en naturanpassad kultur, där det

andliga innehållet finns i vissa utsedda träd och platser där man dansar, sjunger och dricker hembränt mahua-brännvin. Män och kvinnor deltar jämlikt i detta.

Endast män har arvsrätt och rätt till egendom, vilket delvis kan förstås i ljuset av traditionen att flickor som gifter sig flyttar till mannens familj. Kvinnorna har länge varit underordnade männen. Hälften av männen och endast en fjärdedel av kvinnorna är läs- och skrivkunniga. För kvinnorna har länge gällt att inte säga emot männen. Deras meningsyttringar tystades med våld. Kvinnor och barn, i synnerhet flickor, håller hemmet gående med ved, vatten, matlagning och andra omsorger.

Det omgivande samhället moderniseras delvis av pågående globalisering, vars bättre avlönade samhällsgrupper driver upp priserna, samtidigt som ursprungsfolken lämnas utanför. Det är bland dessa som den bemedlade kristna missionen vinner nya själar, vilket ger några ett materiellt drägligare sammanhang men samtidigt splittrar ursprungsfolkens kultur, som fortsatt betraktas med nedlåtande överseende.

Otvivelaktigt sänks deras självaktning och självförtroende och därmed förmågan att ta initiativ. Kvinnornas underordning får samma effekt. Den frustrerande belägenheten i en lågavlönad fatigkultur utan utsikter leder i synnerhet män till spritmissbruk.

Den formella makten i byarna utövas av byrådet (pancháyat), vilket styr en grupp av byar. Från 1970-talet förflöt en 35-årig period utan de lagstadgade panchayat-valen. Detta hade sin rot i att storsädernas politiker, som hade sin maktbas i byarna, sedan länge hade försummat byarnas behov och därför inte vågade äventyra sitt informella lokala stöd genom att utlysa val till pancháyat. 2011 hölls äntligen val, vilka förde en del nya ledare till makten, flera av dem kvinnor med en bakgrund i Jagriti Viharas skolor. Delstatsregeringens tjänstemän vägrade då betala ut det rörelsekapital som pancháyat lagenligt ska tilldelas. Syftet är förstås att skapa folklig frustration och främja de gamla ledarnas återkomst.

Mot bakgrund av denna allmänna bild formades på 1990-talet i Jagriti Vihara nya serier av verksamheter, främst riktade till kvinnor.

Jagriti Vihara strävade från början efter att spela en inspirerande roll för samhällsutvecklingen. Sedan flera omgångar av skolbarn och ungdomar gått igenom centrets skolor var Jagriti Vihara ett etablerat

positivt begrepp och dess fältarbetare mottogs väl överallt och kunde agera förmedlare av centralregeringens utvecklingspengar till skolor och aktivitetshus för kvinnor.

Ola Friholt

Putul Devi blev vald till ordförande för byrådet, panchayat, i Lapra. Delstatsregeringen vägrade dock betala ut de pengar, som enligt lagen skulle tillfalla Lapra.

Utbildningar under åren som gått

Jagriti Vihara har allt sedan starten för 45 år sedan haft fokus på skolor och undervisning. Hela tiden har man anpassat sig efter behov och nya utmaningar.

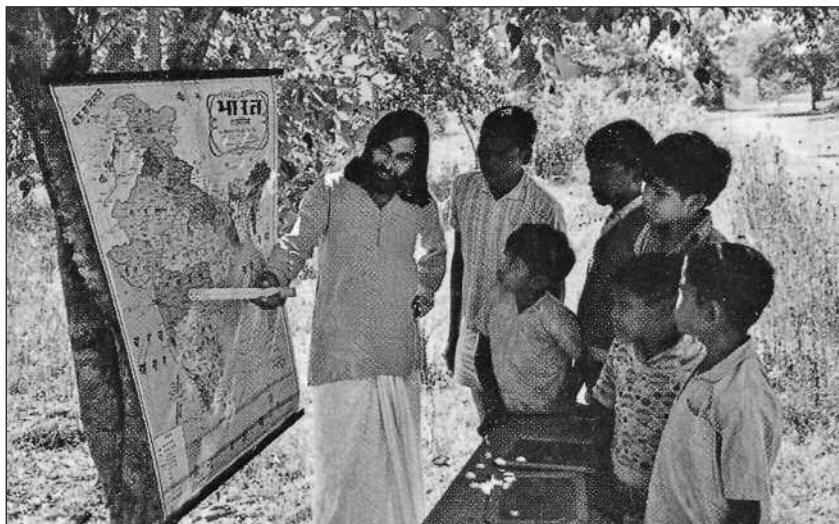
En byfolkhögskola startades på centret. Vuxna elever, män och kvinnor, studerade halva dagen och arbetade praktiskt för lön andra halvan av dagen. De hade ju inte råd att avstå från inkomst för att gå i skola. Så började det första huset på området byggas och blev klart

1977. Undervisningen skedde till en början under ett skuggande banyanträd. Eleverna lärde sig förutom att läsa, skriva och räkna även ett hantverk som vävning, rotting-slöjd och tegeltillverkning.

Barnskola på Jagriti Vihara

Eleverna kom från omgivande byar och bodde hemma. Ofta hade de sina barn med sig. Det ledde så småningom till att en barnskola startades på centret. Den var 6-årig

Paras undervisar i geografi. Bilden är från 1970-talet. Pojkarna har nu vuxit upp, och någon är kanske far till en av Jagriti Viharas nuvarande högstadieskolor.

med internat för både pojkar och flickor. Då kom eleverna också från avlägsna byar. Ett 70-tal barn fanns samtidigt på Jagriti Vihara. Pedagogiken avvek mycket från den gängse i Indien. Sång, musik, dans, lek och upptäckarglädje ingick. Utöver de vanliga skolämnena också trädplantering och skötsel av träd, handräkning i köket, städning, tvätt och hygien.

Stödja statliga skolor

Nästa led i skolsatsningen var att se till att det skulle finnas en fungerande skola i varje by, dvs. lokaler och en lärare på plats som undervisar, inte bara uppbär lön. Jagriti Vihara arbetade mycket för att väcka intresset i byarna för skolgång. Byborna visste ofta inte vad det skulle tjäna till att barnen gick i skola. De behövdes hemma för arbete. Om några skickades till

Lärargruppen i Korri, en by där Jagriti Vihara tagit stort ansvar för att det ska finnas en fungerande skola.

skolan, så var det söner i familjen. För Jagriti Vihara blev därför flickors skolgång en prioritet. Vidare bearbetade man myndigheterna med krav på att uppfylla sina förpliktelser att ge alla barn möjlighet att studera. I många fall har från Jagriti Vihara betalats ut lön till byskollärare eller delar av lön, då staten försummat detta med följd att skolan var stängd.

Den svenska vänföreningen JVV har en period gjort en särskild insamling för att genom Jagriti Vihara bidra med lärarlöner till statliga skolor, »Adoptera lärare«-fonden. Med stöd av dessa medel har det också anordnats lärarfortbildning på centret för ett stort antal lärare från byskolor i trakten. Seminarier behandlar pedagogik, demokrati, »human values« osv.

Propagera för skolgång

Jagriti Vihara har låtit göra ett kassettband med musik. Det är traditionella melodier med nya texter, som uppmanar till skolgång och medvetenhet, *Songs of awakening. Literacy Campaign*. Texten är inte på hindi, ett språk som de flesta inte kan, utan »in Sadani Dialect«. En bandspelare kunde placeras på bytorget och de nya sångerna tona ut över byn. Det skapade stort intresse och har bidragit till att nu alla barn i närmaste by går i skolan, drygt 400 elever i klass 1-7. Mer än hälften är flickor. Det är särskilt

Utomhuslektion på Jagriti Vihara med läraren Mahdu. Några år i slutet av 90-talet och på 2000-talet anordnade JV så kallat Bridge School. Flickor, vars utbildning försumrats i hembyn, fick lära sig läsa, skriva och räkna på Jagriti Vihara. Flickorna bodde då på internatet.

anmärkningsvärt, eftersom flickor av tradition är försummade. Staten har nu byggt en större skola efter det ökade behovet i den byn och betalar ut lärarlöner.

En högstadieskola i närmaste större ort, McCluskieganj, har fått starkt stöd av Jagriti Vihara. Cirka 500 elever studerar där, både pojkar och flickor. Eleverna har nått mycket goda resultat och skolan har fått utmärkelse som en av de bästa i hela delstaten Jharkhand.

Bridge school

I slutet av 90-talet satsade staten på flickor från fattiga familjer i åldern 8–14 år, som inte fått gå i skola

utan i stället varit tvungna att arbeta hårt. Jagriti Vihara drogs in i projektet och fick ta hand om 50 flickor. De gick i internatskola ett år på centret och lärde sig grunderna vad gäller läsa, skriva och räkna. Efter det året kunde de placeras i lämplig klass i hembyns skola. Det hela var så lyckat att staten föreslog att 200 flickor skulle få samma chans genom Jagriti Vihara nästa år. Efter kort tid hade man en

lista med 200 namn på flickor som ville börja skolan. Men trots detta och trots att ledarna på Jagriti Vihara gång på gång besökte beslutande myndigheter för att få klartecken till flickskolan, gick den efter ett års lönlös strävan till en annan arrangör. Jagriti Vihara betalar aldrig mutor, vilket hade förväntats inför denna skolsatsning.

Men erfarenheterna av denna »analfabetskola« var så goda, att föreningen JVV tillsammans med Jagriti Vihara beslutade att med egna medel satsa på en sådan flickskola på centret. Under fem läsår har denna »Bridge school« eller »Preschool« anordnats och drygt

15 nya skolflickor har kommit till internatet varje år.

Volleybollskola

Jagriti Vihara har under några år deltagit i ett statligt projekt, en högstadieskola med volleyboll som särskild inriktning. Eleverna, 16 pojkar och 16 flickor, har bott i internat på Jagriti Vihara, tränat volleyboll på centret med särskild lärare och gått i högstadieskolan i McCluskieganj. I flickinternatet fanns då Jagriti Viharas skolflickor parallellt med volleybollskolans. Alla drogs med i vurmen för volleyboll, och några flickor med särskild talang för sporten fick rent av flytta över till högstadieskolan direkt, en helt mirakulös chans. Gratis utbildning i tre år! Men för alla flickorna är det nyttigt

Centret har egen volleybollplan. Den var ofta upptagen av volleybollskolans elever, men de instruerade gärna övriga elever på internatet.

med fysisk träning, ansåg ledarna på Jagriti Vihara. Volleyboll är mycket viktigt i Jharkhand. Har man färdigheter i den sportgrenen, kan man få vilka anställningar som helst efter skolgången, sägs det.

Volleybollprojektet hade utfallit väl, så när som på att staten varit mycket försenad med att betala för elevernas mat och husrum, ofta ett halvårs dröjsmål. Därför sade Jagriti Vihara upp avtalet om denna internatskola. Men de sociala kontakter och den skolning i den ideologi som Jagriti Vihara står för, »awakening«, fick eleverna i volleybollskolan alldeles gratis.

Vatsalya

Barnskolan på Jagriti Vihara heter Vatsalya. Det ordet betyder »mors

kärlek till sitt barn«. Tanken är att pedagogiken ska präglas av en sådan känsla. Den skiljer sig mycket från gängse pedagogik i det indiska skolsystemet. På rektorexpeditionen finns en liten träskulptur, en mor som leker med sitt barn, ett uttryck för denna kärleksfulla undervisning.

Indien har nu sedan några år ett mer utbyggt skolsystem. Det har uppförts mängder av nya, rosa skolbyggnader i Jharkhand. Alla barn ska ha tillgång till skola. De får även lunch

med lagad mat i skolan. Det lockar till skolgång! Skola för analfabeter behövs alltså inte längre. Plötsligt står skollokalerna och flickinternatet tomt på Jagriti Vihara. Vad ska man göra då?

Högstadieskola för flickor

Den senaste skolsatsningen på Jagriti Vihara är att bygga upp en högstadieskola för flickor. Det finns högstadieskolor i vissa byar, men för många elever är det orimligt långt att gå eller cykla från sin hemby. Därför behövs internatet. Ett 20-tal flickor började i klass 7. Två lärare anställdes och en internatföreståndare. Skolan meddelade

De två lärarna Pragya Kumari och Preeti Thakur anställdes, men när båda gifte sig, lämnade de skolan.

Högstadieflickorna bor och äter på skolan, och de är mycket villiga att hjälpa till. Här är det tomatodlingen som får sakkunnig behandling.

undervisning i de ämnen som är vanliga i indiska skolor. Men i studieplanen för flickskolan på Jagriti Vihara ingick också att slå vakt om den lokala Sarna-kulturen, som är ursprungsfolkens traditionella kultur med mycket sång, musik och dans. Dessutom ingick fysiska aktiviteter som volleyboll och yoga. Även viss social praktik i byarna, »social service«.

Det var kvinnor/mammor som själva gått i den tidigare barnskolan på Jagriti Vihara, som väddade om en skola för sina döttrar med mer liv och engagemang, som de kom ihåg från sin egen skolgång. Detta saknade de i den statliga skolan.

Med pengar från den norska och den svenska vänföreningen JVV har nu 18 flickor genomgått högstadieskolan på Jagriti Vihara i fyra år och tagit examen för att gå vidare till andra utbildningar. Drömyrken är lärare, sjuksköterska och polis.

Tanken var att ha flickor i klass 8, 9 och 10 i högstadieskolan på Jagriti Vihara. Med en helt utbyggd skola skulle staten ge donation till

verksamheten. Men det har visat sig omöjligt att hitta behöriga lärare som vill bo och undervisa på en så avlägsen plats som Jagriti Vihara. En kompromiss är att en grupp utvalda flickor som går i klass 10, det läsåret som avslutas med examination, får bo och äta på Jagriti Vihara och ha en stimulerande studiemiljö där. Men de cyklar eller går till högstadieskolor i närheten för undervisningen. För 18 flickor från byn Dumaro fungerar det så läsåret 2017–2018.

I lärarrummet på Jagriti Vihara har följande dikt satts upp på väggen, en instruktion för lärare:

*Teach students, if you can,
how to laugh when they are sad.*

*Teach them there is no shame
in tears.*

*Teach them to sell their brawn
and brain to the highest bidders,*

*but never to put a pricetag
on their heart and soul.*

*Teach them to stand and fight
if they think they are right.*

År 2017 flyttade den andra gruppen högstadieelever in på Jagriti Vihara. De gick i åk 10.

Husmor Saloni, med maken frisören Kashinat.

Gita arbetar i köket, men är också en kunnig odlare.

Människorna på Jagriti Vihara

Lucy är en av JV:s ledare. Hon bor på JV.

Bilden t.h.: Paras har varit engagerad i JV ända från starten.

Rajesh sköter administrationen av JV från sitt kontor i Ranchi. Här med hustrun Veena.

Sushil är lärare och bor på JV. Här med hustrun Sushma.

Jeff från USA arbetade med att installera solpaneler, periodvis under 2016–17.

Solpaneler på Guest House. Skolan blir nu mer oberoende av det nyckfulla elnätet.

Läkaren Anjani Kumar.

Den första högstadiesgruppen på JV. De bodde i fyra år på internatet och utexaminerades 2017.

Vincent är inte bara chaufför utan fungerar också som vaktmästare på JV.

Vincent's hustru Pushpa har hand om Guest House. Här tillsammans med Jaya. Läs mer om Jaya på sid. 26.

Lucys make Michael sköter gården på sjukhuset. Där odlar han kryddväxter.

Ofta samlas kvinnor från byarna till seminarier på JV. Här är Lucy ledare.

Byutveckling genom åren

Bidrag från Sida

Under åren har Jagriti Vihara genom JVV:s förmedling fått del av Sida-bidrag i flera perioder. Först för uppförande av viktiga byggnader på centret Jagriti Vihara, som ett Guest house och ett Miljöcenter. I några angränsande byar byggdes – med medel från NORAD genom norska JVV – hus där kvinnor kunde samlas och överlägga och arbeta med hantverk, främst vävning.

Senare Sida-bidrag har använts

för att genomföra projekt för att påverka lokalbefolkningen i omkringliggande byar till medvetenhet om förhållanden och sammanhang och möjligheter att förändra.

Seminarier har hållits på Jagriti Vihara om demokrati och mänskliga rättigheter, om korruption och tankar om hur man kan förhindra denna, om miljö: vatten, jord och odling, om Fair trade, marknadsföring och olika sätt att förbättra de produkter som tillverkas i byarna.

Seminarium om Fair Trade i stora samlingslokalen.

Renu Devi talar vid ett möte i byn Birsanagar.

Särskilt viktigt för den politiska utvecklingen har seminarier varit om kvinnors delaktighet i valprocessen. De uppmuntras att rösta och även kandidera för en ledande roll i byråden. Seminarier om hälsa och om alkoholens skadliga inverkan, »medical camp» i byarna, alltså ambulerande sjukvård, särskilt vid akuta utbrott av malaria. Lärarfortbildning har varit ett ständigt inslag. Senaste Sida-projektet benämns »Gräsrotsdemokrati för adivasi-kvinnor».

Självhjälpsgrupper

En period var 12 »animators» – ett slags aktivister – anställda av Jagriti Vihara. De var utvalda som förtroendefulla personer i olika byar, 6 män och 6 kvinnor, med uppgift att anordna möten i byarna och påverka män och kvinnor om det viktiga

i att deras barn, både pojkar och flickor, går i skola. Vidare försökte de finna verksamheter i byarna som kunde utvecklas och förbättras. De skapade självhjälpsgrupper, i synnerhet för kvinnor. Syftet var att tillverka produkter och sälja på lokala marknader. Det bildades 72 självhjälpsgrupper i 25 byar. Dessa arbetar t.ex. med jordbruk, vävning, keramik, tillverkning av tvål, ljus, kvastar, mattor, hushållsprodukter som chutney, pickles, juice, sömnad av kläder och skoloruniformer. Förtjänsten vid försäljningen sätter kvinnorna in på ett gemensamt bankkonto. Viktigt är att kvinnorna själva förfogar över inkom-

Angelina är ordförande i Konkas självhjälpsgrupp, som tillverkar stearinljus. De är efterfrågade, eftersom elektriciteten är opålitlig på landsbygden.

Marknaden i Lapra. Angelina från Konka säljer stearinljus, som tillverkats av självhjälsgruppen i hennes by.

ten. Detta har fått stor betydelse för familjens ekonomi och för ett ökat självförtroende.

Värna folkets kultur och rättigheter

Vid alla Jagriti Viharas seminarier och program ingår kulturinslag som musik, sång, nyskapade dikter till musik, dans och gatuteater.

Det är viktigt att värna om ursprungsfolkens kultur, Sarnakulturen, och bevara den. Befolkningen i området kallas »Det sjungande folket». En bok om det lokala folkets historia och kultur har skrivits av en person med anknytning

till Jagriti Vihara, Alok Aditya: *Songs of the Woods*, 1993.

En viktig uppgift som Jagriti Vihara har, är att vara talesperson för folket i byarna. Staten ska ansvara för bevattningsanläggningar och brobyggen. Men för att få del av pengarna till detta, måste man ansöka. De flesta männen i byarna har varit analfabeter. Därför har Jagriti Vihara hjälpt till med att skriva ansökningar, ofta månad efter månad, och bybornas representanter har undertecknat med tumavtryck, innan något anslag beviljats för byutveckling. Likaså har Jagriti Vihara trätt in för att för-

svara bybors rättigheter, då deras by försvunnit ner i gruvschakt, när kolgruvan utvidgats. Även ett stort engagemang har funnits för att starta fackföreningar.

Många bidragsgivare

Nämnas bör de avgörande och goda bidrag till Jagriti Vihara som genom åren kommit från Svalorna i Finland, Ålands Fredsförening, Svalorna i Sverige och från ESUL (Emmaus Sundsvall-Luleås biståndsfond). Och naturligtvis från vänföreningen i Norge, som arbetar likartat med den svenska JVV-föreningen. Vid flera tillfällen har bidrag kommit från NORAD, Norges motsvarighet till svenska Sida. Även har bidrag tidigare kommit från FINNIDA, Finlands motsvarighet.

Sedan 2013 finns ett mindre sjukhus på Jagriti Vihara, uppfört av en organisation i USA, Construction for Change. Initiativet har tagits av en annan amerikansk organisation, Hospital for Hope, som bekostat och nu driver sjukhuset.

Skolan i Korri har uppförts med hjälp av pengar från norska JVV.

Sjukhuset kunde byggas tack vare ett par organisationer i USA. Betongen fraktades på kvinnors huvuden.

Skolhuset på Jagriti Vihara reparerades med hjälp av pengar från ESUL (Emmaus Sundsvall-Luleås biståndsfond).

Jaya – initiativtagaren

Jaya S. Upadhyay är grundaren av Jagriti Vihara. De första eld-själarna var Jaya, brodern Hari och dennes studiekamrat Paras. Jaya växte upp i en liten by i Bihar, inte långt från Bodh Gaya, där Buddha blev Den Upplyste.

Förmodligen är han född i september 1930. Folk brukade inte på den tiden lägga födelsedagar på minnet. Hans föräldrar var fattiga som alla människor i byn. De försörjde sig på jordbruk. Jaya och hans syskon måste hjälpa till med arbetet på gården som alla barn. Hans far var mycket sjuk och mor måste sköta både honom, familjen och jorden. Det gav Jaya en självklar insikt om att kvinnor kan göra allt.

Det fanns ingen skola i byn, men Jaya lärde sig läsa av sin farfars far. Sedan följde diverse informella studier.

När Gandhis rörelse nådde Bihar, blev Jaya mycket intresserad. Han attraherades av Gandhis lära som kombinerade social rättvisa, religiös tolerans och ickevåld.

Pedagog

Som ung och mycket begåvad fick Jaya chansen att resa till sydöstra Indien och besöka ett center som kallas Rishi Valley. Skolan där grundades av en känd pedagog, Sri Krishnamurti. Tanken bakom denna skola är att människan ska öva sin förmåga till insikt och stå fri från religiösa och politiska dogmer. Jaya arbetade som lärare i centret och tyckte mycket om det. Men en olycka med cykel avbröt hans planer på att stanna i Rishi Valley.

Jaya återvände till sitt hem i Bihar och började studera pedagogik. Han läste bland annat om en dansk präst och pedagog som hette

Grundtvig. Jaya sökte stipendier för att få lära känna Grundtvigs skola för vuxna, folkhögskolan, som finns i Sverige, Norge, Danmark och Finland. Tack vare ett stipendium kom han till Hallingdals folkehøgskole i Norge och studerade där läsåret 1965/66.

Men stipendiatens namn, Satchidanand Upadhyay, var för svårt att uttala tyckte rektorn Olav Akerlie, så han gav den 35-årige indiern ett namn som klingade norskt, Olav Skaga. Själv brukar Jaya faktiskt skriva sitt namn med citationstecken omkring, »Jaya«, för att markera att han inte heter så egentligen. Det är en kortform av efternamnet. Hans förnamn har en fantastisk betydelse: sat=sanning, chit=medvetande, anand=lycksalighet.

Jaya som stipendiat vid Hallingdals folkehøgskole. Bilden ur skolans elevkatalog 1965/66.

Naturligtvis höll Jaya också många föredrag om Indien på olika platser i Norge och blev mycket god vän med sin rektor och namne. Nästa år studerade han vid samma typ av skola i Sverige, Mora folkhögskola. Under de här två åren lärde han sig både norska och svenska.

Drömmen om Jagriti Vihara

Detta var början på drömmen om Jagriti Vihara. Jaya hade en plan: att grunda en skola för fattiga pojkar och flickor i en del av Indien med ursprungsfolk och ge människorna humanitär hjälp. När han bodde i Sverige, började han arbeta inom olika yrken som hemhjälp åt gamla, vaktmästare, potatisplockare, föreläsare osv för att tjäna pengar. Jaya levde mycket enkelt och sparade allt han förtjänade. Han fick många vänner både i Norge och Sverige, som var intresserade av hans dröm och ville stödja den ekonomiskt. Viktiga kontakter knöt han med en lång rad folkhögskolor i de båda länderna.

År 1974 hade Jaya fått ihop pengar nog att köpa ett stycke mark i Bihar. Några enkla hus uppfördes. Skolverksamhet hade påbörjats redan 1973. Den pedagogik som tillämpades förenade teori och praktik och anknöt till den lokala kulturen. Nu, 45 år senare, är Jagriti Vihara mera ett centrum för byutveckling. Under åren har Jaya rest mycket mellan Indien och Skandinavien för att berätta om Jagriti Vihara och ge studerande och personal på folkhögskolor möjlighet att stödja detta indiska centrum för byutveckling. Många grupper av svenska och norska elever från folkhögskolor har också besökt Jagriti Vihara och lärt sig mycket om villkoren för fattiga

människor och hur man tillsammans kan börja förändra samhället till en bättre ordning. Utbildning är hela tiden en nyckelfråga.

Humanist

Jaya är en indisk humanist med stor känsla för den skandinaviska samhällsmodellen. Han är djupt politiskt engagerad, men inte aktiv i partipolitik. Han brinner också för det nära och grundläggande som att plantera träd och vårda dem. Jaya är mycket lärd, kan ett tiotal språk och är ständigt intresserad att lära sig nytt. Han är en självlärd arkitekt, estet och humorist. Han respekterar människors dragning till religion och är själv en mycket andlig person, men utan en bestämd trosuppfattning. Bland hans förebilder finns så vitt skilda personer som Buddha, Franciskus, Mahatma Gandhi, Rabindranath Tagore, Sri Aurobindo och Rudolf Steiner. På Jagriti Vihara är det viktigt med tolerans för alla religioner och att arbeta för samexistens trots olikheter. I det indiska samhället är Jaya förvisso en »guru«.

Den här texten skrevs år 2017.
Jaya avled 12 oktober 2018.

En måltid med Jaya innehåller många glada skratt, många intressanta funderingar och många lärda utläggningar, men det tar tid innan maten är uppäten.

Några eldsjälar som bidragit till utvecklingen

Genom åren har många eldsjälar gjort viktiga avtryck på Jagriti Vihara. Det började med den norske folkhögskolerektorn, Olav Akerlie, som 1965 beviljade ett stipendium till Jaya för studier på Hallingdals folkehøgskole.

Bengt Kjellman

I Sverige träffade Jaya Bengt Kjellman 1971. Han var rektor på Västerhaninge folkhögskola. Vid det tillfället vistades Jaya i Sverige illegalt och skulle utvisas. Men rektorn lyckades få uppehållstillståndet förlängt. Jaya föreläste på diverse folkhögskolor om Indien och berättade om sin dröm att starta en byfolkhögskola i en fattig trakt. Allt

fler blev intresserade av Jayas idé och Bengt Kjellman blev den förste ordföranden i vänföreningen SFIB, Svenska Föreningen för Indisk By-folkhögskola, som bildades 1972.

Volontärer

Under den första uppbyggnadsperioden var Stefan Lundgren, som lyssnat till Jaya på Svalövs folkhögskola, en ovärderlig kraft, både vad gäller insamlande av medel och praktiskt arbete. »Utan Stefan hade inte Jagriti Vihara funnits«, säger Rosa Falck, som också själv besökte Jagriti Vihara i slutet av 70-talet, köpte en symaskin och lärde ut konsten av använda den. Hon sydde gardinerna, som vävts på Jagriti Vihara, till fönstren i den första skolbyggnaden, som stod färdig 1977.

Många volontärer har gett viktiga praktiska bidrag till uppbyggandet av Jagriti Vihara: genom att bearbeta marken, gräva diken, plantera fruktträd och bygga stängsel av tegelstenar runt varje stam och delta i husbyggandet på olika sätt. Deltagare i arbetslag har kommit från Norden. Även

Bengt Kjellman startade den svenska vänföreningen 1972. Här i samspråk med Jaya.

folk från övriga Europa, mest Tyskland och England, har anslutit sig till IAL, internationellt arbetslag, på Jagriti Vihara.

Sten Larsson

Sten Larsson var en entusiastisk ordförande under större delen av 1980-talet och början av 1990-talet.

Andre ordföranden efter Bengt Kjellman, som sedermera blev rektor på Östra Greve folkhögskola, var Sten Larsson, lärare vid Ljungskile folkhögskola. Då blev denna ort centrum för styrelsen. Genom Jayas årliga, inspirerande besök och Sten Larssons entusiasm blev Jagriti Vihara ett stort u-landsintresse för både lärare och elever i Ljungskile. Mycket pengar samlades in. En lång rad folkhögskolor i landet fick nästan årligen besök av Jaya, och var medlemmar i JVV och bidrog med pengar till Jagriti Vihara.

När en terminskurs om rättvisa, fred och miljö, Världens kurs, startades i Ljungskile, förlades den tre veckor långa studieresan till Indien,

med tanken att kunna besöka också Jagriti Vihara. Runt 400 personer har genom den kursen kommit i direkt kontakt med byutvecklingscentret och även kunnat sprida information om det.

Under Sten Larssons tid beviljades Sida-bidrag för verksamheter på Jagriti Vihara. Ett Guest House och ett Miljöcenter byggdes. Under fjärde ordförandens tid, Ola Friholt, fick Jagriti Vihara Sida-bidrag för flera projekt som handlade om utveckling och medvetandegörande, inte minst med fokus på kvinnor.

Ola och Erni Friholt

Ola Friholt, som var ordförande i föreningen perioden 2000–2013, träffade Jaya under tidigt 70-tal i Lund. Han är den person, icke-indier, som haft längst kontakt med Jagriti Vihara. Vid en resa i Indien besökte han det markområde, som blev Jagriti Vihara, redan innan det

Ola Friholt var ordförande för JVV 2000–2013. Erni Friholt är författare till skriften »Vi ska vinna det här – möten med kvinnor i Jharkhand«.

var köpt. När den indiska föreningen Jagriti Vihara sedan bildades, var åtta lokala personer undertecknare, alla ivriga att Jagriti Vihara skulle starta. Därefter skedde köpet av marken 1974.

Erni Friholt, som delar sin make Olas engagemang för Jagriti Vihara, har gjort en intervjukskrift, *Vi ska vinna det här – möten med kvinnor i Jharkhand*. Den är sannerligen en bedrift. Aldrig har någon tidigare brytt sig om att lyssna till vad kvinnorna vill och skrivit om det.

I det sammanhanget måste Trond Berg nämnas, norsk fotograf och filmare som gjort filmen *Derfor trengs Jagriti Vihara*. Den har varit

fri att användas av JVV-medlemmar i Sverige, och nu finns den på Youtube. Den filmen är en viktig inkörsport till förståelse av området där Jagriti Vihara finns, vad som hänt av förstörelse och hur natur och människor kan upprättas igen – inte minst genom skolgång och självhjälpsgrupper.

I samma anda har Ola Friholt och Inger Dejke förfärdigat en utställning med 14 skärmar om Jagriti Vihara i ord och bild.

Viktig fotodokumentation har gjorts av Mikael Nilsson, Olof Meurling, Birgitta Hörnström, Gunnar Nordin, Viive Wellemets, Inger Dejke med flera.

Markku Nykänen i den mekaniska verkstaden, som han själv byggt upp.

Markku och Birgitta Nykänen

Under decennier har Markku Nykänen – ibland tillsammans med sin fru Birgitta – vistats periodvis på Jagriti Vihara för att bygga upp en mekanisk verkstad, starta arbetet där och hålla det igång. Med sin handaskicklighet och erfarenhet av Indien genom projektet »Tusen brunnar till Indien« har han varit en synnerligen viktig person för grundläggande arbeten på Jagriti Vihara, som vattenledningar, vattenpumpar och solpaneler. Senaste åren också med hjälp av Jeff Rodriguez från Electricians Without Borders, USA.

Per Nordqvist

Tredje ordföranden för JVV under ett år var Gunnar Falkeby, lärare på Ljungkile folkhögskola. Femte ordföranden, Per Nordqvist, tidigare rektor vid Ljungkile folkhögskola, har fortsatt trenden att ansöka om Sida-bidrag och fullfölja arbetet med att kontinuerligt besöka och utvärdera projekten.

Per Nordqvist tillträdde som ordförande för JVV i mars 2013.

Den senaste 10-årsperioden har Inger och Anders Dejke årligen arbetat som volontärer tre veckor under november månad med praktiskt arbete. Förmedling av intryck från Jagriti Vihara och verksamheten där och i omgivningarna har skett inte minst genom JVV-Medlemsbrev, fyra nummer per år, och genom hemsidan – www.jvv.se – som Anders Dejke utformat och sköter.

– www.jvv.se –

Sammanfattning och tankar framåt

Med den här skriften vill vi visa vad som skett under de snart 50 år som gått sedan tanken på att bygga upp Jagriti Vihara föddes. Syftet uttalas i undertexten till Jagriti Vihara: Centre of Education for Social Awakening and Rural Reconstruction.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att centret bland annat kunnat bidra till att:

- Teoretiskt och praktiskt öka bybornas miljömedvetenhet
- Förse byar med 100 000-tals träd- och växtplanter samtidigt som man genomfört stor trädplantering på centret
- Öka byarnas tillgång till vatten genom stöd till grävning av brunnar, bevattningskanaler och dammar samt införskaffande av pumpar
- Stödja barnskolor i byarna, och inte minst en egen stor skolverksamhet på Jagriti Vihara för många hundra barn, ungdomar och vuxna i såväl teoretiska som praktiska ämnen
- Anordna seminarier för lärare och andra grupper i samhället

- Stötta kulturverksamheter, oftast kopplade till den traditionella Sarna-kulturen, på centret men även ute i byarna
- Initiera självhjälpsgrupper bland kvinnor i byarna runt Jagriti Vihara
- Starta »studiecirklar« kring mänskliga rättigheter och demokrati bland kvinnogrupperna för att öka deras självkänsla och därmed engagemang i byråden
- Vara ett stöd för bybornas kontakter med myndigheter

Allt detta och mer därtill har kunnat genomföras med hjälp av hängivna och engagerade personer på Jagriti Vihara, men även med stöd från den lokala Jagriti Vihara-styrelsen och andra ideella krafter i Indien. Det har varit intressant att följa Jagriti Vihara i glädjestunder men också genom alla de svårigheter och problem man tvingats bemästra genom åren, allt från torka och svält till förödande monsunregn. Kolgruvornas öppna dagbrott växer och byar sopas bort. Jagriti Vihara försvarar bybefolkningens rätt till ersättning. I distriktet är TBC, mala-

ria och andra svåra sjukdomar vanliga. Korruption, våld och motsättningar mellan fattiga och rika hör till vardagen. I området finns en aktiv maoistgerilla. Alkohol används vid ceremonier i den traditionella naturreligionen. Men att det tillverkas brännvin av mahuträdets blomblad och att det dricks för mycket är ett stort bekymmer i många familjer.

Ett antal projekt har kunnat förverkligas i samverkan med indiska staten på grund av det förtroende man haft för Jagriti Vihara och dess medarbetare. När det gäller sjukhusbygget och solpanelsinstallationerna har, som nämnts ovan, bidrag kommit från organisationer i USA. Men den klart största delen av de ekonomiska bidragen har samlats in via vänföreningarna i Sverige och Norge. Detta har skett i form av medlemsavgifter, större eller mindre gåvor eller via förmedling av bidrag från framför allt Sida och NORAD. Tilläggas skall att 1000-tals volontärtimmar och många studiebesök under åren har inneburit såväl praktiska som förtroendeskapande insatser.

Det ömsesidiga arbetet mellan Jagriti Vihara och JVV har berikat de svenskar som haft förmånen att besöka och arbeta på Jagriti Vihara. Det har vidgat möjligheterna att förstå människors kultur och lev-

nadsvillkor i Jharkhand, och även i vidare mening hur det är att vara människa på jorden och leva i och av och med naturen. Man kunde citera Göran Tunström som i sin bok, *Indien en vinterresa*, föreslår: »Till de oskrivna livslagarna borde, för varje vuxen människa, fogas ett års fotvandring i främmande trakter, som en inövning i uppmärksamhet, i tillit, i tolerans.»

Vi vill att den goda relationen mellan Jagriti Vihara och Jagriti Viharas Vänner skall bestå, trots att vi vet så lite om framtiden i ett Indien som utvecklas mycket snabbt. Klyftorna mellan olika människogrupper i Indien ökar. De människor som finns i Jagriti Viharas omgivning hör definitivt till de mer behövande grupperna. Trots våra olika förutsättningar i livet vet vi, att vi har mycket att lära av varandra. För att understryka denna ömsesidighet har styrelsen utformat ett idéprogram, som årsmötet fastställer.

Läs det, och om du anser att du kan ställa dig bakom det, så välkommen som medlem i Jagriti Viharas Vänner (JVV). En livskraftig vänförening här i Sverige är en mycket viktig förutsättning för fortsatt utveckling vid detta angelägna center i Indien!

Idéprogram för Jagriti Viharas Vänner

Bakgrund och förutsättningar

Jagriti Viharas Vänner (JVV) är en vänförening för skol- och byutvecklingsprojektet Jagriti Vihara (JV) i delstaten Jharkhand, Indien. JV började byggas upp under mitten av 1970-talet på initiativ av Jaya S. Upadhyay. Han var starkt influerad av såväl Mahatma Gandhis som av N.F.S Grundtvigs tankar kring metoder för samhälls- och individutveckling. JVs målsättning är att lokalt stödja människors och civilsamhällets strävan att bygga ett rättvist och jämställt samhälle.

Bristen på rättigheter vill vi försöka åtgärda bland annat genom att tillsammans med JV skapa förutsättningar för utbildning, effektivare och mer hållbar resursanvändning och genom att påverka lokala myndigheter.

Demokratiska principer och främjande av fred ser vi som viktiga grundförutsättningar för att uppnå förändring och långsiktig hållbarhet. Vi vill belysa och motverka de processer och maktstrukturer som idag bidrar till orättvisor och sociala klyftor. Vi vill eftersträva insikter och förändringar utan våld.

Viktiga förutsättningar för att ett sådant arbete ska lyckas är enligt vår övertygelse att öka kvinnors inflytande. Detta kan ske genom att se till att kvinnors ställning stärks, att drogmissbruk motarbetas och att våld mot såväl kvinnor som män förhindras. Den medvetenhet och utveckling som vi eftersträvar kräver av oss och byborna civilkurage gentemot olika former av förtryckare och maktcentra.

Föreningen är religiöst och politiskt obunden. Vi utgår från att alla människor har lika värde.

Uppgifter, ansvar och ömsesidighet

Vår huvuduppgift är att stödja och lära oss av arbetet med utbildning och hälsa för framförallt flickor och kvinnor såväl på JV som i byar där JVs fältnätverkare är aktiva.

Vidare vill JVV stödja hållbar resursanvändning, ekologiskt tänkande, byggande av kontaktnät och självhjälpsgrupper liksom andra initiativ som utvecklar samhället och ökar möjligheterna att skapa ett gott liv. En annan viktig uppgift är att bidra till att skapa opinion för och främja småskalig rättvis handel.

Den folkbildningstradition, som vi som nordbor bär med oss och som var en inspiration för skapandet av JV, innebär att vi hela tiden vill utgå från varje människas erfarenheter och förutsättningar för att lära och utvecklas. Vi vill därför betona vikten av att respektera de kunskaper och traditioner som finns bland ursprungsbefolkningen (adivasi) i området kring Jagriti Vihara.

Genom att utveckla vårt samarbete och olika former av ömsesidigt utbyte vill vi lära oss av varandra. Vi vill skärpa vår blick och vårt handlande för hur respektfull samverkan kan ske. Detta vill vi göra genom ett kontinuerligt lärande i form av planering och utvärdering av vår verksamhet t ex genom reflektion i möten och seminarier. Vi vill sedan dela med oss av erfarenheterna genom dokumentation och produktion av medlemsbrev, artiklar, böcker, utställningar mm.

Antaget vid JVV:s årsmöte 2017.

Jagriti Viharas Vänner (JVV)

1972 startades i Sverige en stödförening för att göra det ekonomiskt möjligt för initiativtagaren, läraren Jaya S. Upadhyay, att grunda en skola, inspirerad av nordisk folkhögskola och Mahatma Gandhis filosofi, tillsammans med befolkningen i några fattiga byar i dåvarande delstaten Bihar.

Skolan har sedan starten bidragit till en omfattande utveckling för människorna i trakten.

JVV

- är religiöst och politiskt obunden, med cirka 400 medlemmar varav ett antal är folkhögskolor och andra föreningar.
- informerar om u-landsfrågor med Indien och Jagriti Vihara som utgångspunkt, framställer informationsmaterial, ordnar föreläsningar i Sverige och tar initiativ till studieresor och andra kontinuerliga kontakter och möten med personer på Jagriti Vihara.

Vill du veta mer om Jagriti Vihara eller Jagriti Viharas Vänner?

Kontakta *Per Nordqvist*:

Resteröd Tälthagen 476, 459 94 Ljungkile

tel.: 073-650 08 03

e-post: peje.nordqvist@gmail.com

eller

Inger Dejke:

tel.: 0522-228 22

e-post: id@orange.pp.se

Bli medlem

Medlemsavgift: 200 kr/år

Studerande/arbetslös/pensionär: minst 50 kr/år

Familj: 300 kr/år

Folkhögskolor/föreningar: 300 kr/år

(Se www.jvv.se för eventuella ändringar)

Bankgiro: 5649-3034

*Barnskolan på Jagriti Vihara kallas Vatsalya. Ordet betyder kärleken mellan mor och barn. Tanken är att pedagogiken skall präglas av en sådan känsla. Bilden visar en avbildning av den statyett som finns på skolans expedition.
Teckning: Anders Dejke*